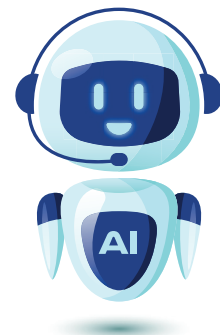

‘Ook een supersnelle, superslimme computer weet eigenlijk niks’

Maarten Sprenger schrijft boeken voor kinderen over slim zoeken op internet. Hij houdt zich ook bezig met kunstmatige intelligentie en chatbots.

© Stock - merovingian

Wat is kunstmatige intelligentie?

Ik zeg liever: **kunstmatige** slimheid. Kunstmatige intelligentie (KI) kan heel goed rekenen en informatie met elkaar in verband brengen. Bovendien is het supersnel. Intelligentie is heel wat anders. Als KI echt intelligent zou zijn, zou het ook weten welke informatie betrouwbaar is en welke niet. En een KI-chatprogramma als ChatGPT zou vragen waarvoor je je informatie wil gebruiken. En misschien zelfs zeggen dat je beter zelf een boek kan lezen ...

Kunstmatige intelligentie heeft dus niets te maken met nadenken?

Welnee. Je moet het zo zien: alles wat ChatGPT je geeft, is ooit door iemand ingevoerd. Een groot deel van het internet zit erin, met alle goede én slechte informatie. Vervolgens moest ChatGPT worden getraind. Het moest bijvoorbeeld leren wat het verschil is tussen een kat en

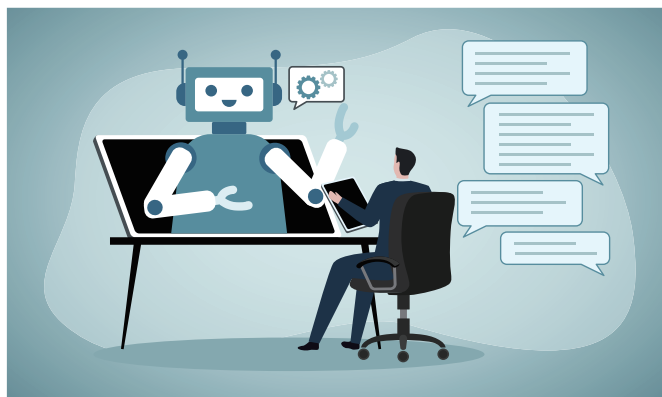
een hond. Of tussen een wolf en een hond. En ook tussen een jonge, hongerige wolf en een oude, hongerige wolf. ChatGPT kan zichzelf niets aanleren. Het leeft immers niet.

Veel mensen zijn bang dat robots en kunstmatige intelligentie de wereld gaan beheersen.

Ik denk niet dat dat zal gebeuren. Want ook een supersnel, superslim programma of apparaat weet eigenlijk niks. Het berekent antwoorden op basis van wat mensen erin hebben gestopt. Het kan vooral meten of veel of weinig mensen een bepaald antwoord goed (of slecht) vonden. Maar het is niet creatief, snapt niks van gevoelens, heeft geen eigen wil en kan zelden onverwachte problemen oplossen.

Maar ze kunnen toch juist helpen bij het oplossen van ingewikkelde problemen?

In de sterrenkunde wordt veel gebruik gemaakt van computers die megasnel kunnen rekenen. Aan de hand van ontzettend veel metingen en berekeningen komen we zo veel te weten over de geschiedenis van het heelal. Ook kunnen we zo **inschattingen** maken over de toekomst. Dat helpt ons enorm. Maar denk eens aan een zelfrijdende auto. Die kan natuurlijk heel goed zelf rijden. Tot het mistig wordt en de **sensoren** alleen nog flarden beeld doorkrijgen. Of tot hij voor een zebrapad

stilstaat waar een voetganger vriendelijk gebaart dat de auto mag doorrijden. De auto is **voorgeprogrammeerd** en zal toch blijven staan totdat de voetganger oversteekt.

Tot slot: zijn programma's als ChatGPT handig voor kinderen?

Mijn advies is: gebruik ChatGPT alleen als er een volwassene in de buurt is. Die kan met je meekijken en beoordelen of de informatie die je krijgt wel klopt.

Vraag ChatGPT nooit zonder voorkennis om **inhoud**.

Want ChatGPT gokt soms maar wat en geeft je het meest waarschijnlijke antwoord. Je kan het wel vragen je te helpen met het opzetten van een werkstuk. Weet je wat leuk is? Stel ChatGPT eens een inhoudelijke vraag. Lees het antwoord met je klasgenoten en je leerkracht door. Bedenk samen of het antwoord zinvol is. Of vraag ChatGPT eens een tekst voor je samen te vatten. Lees die samenvatting samen door en bedenk of hij goed is, of wat er beter kan.

---

de harde schijf – De plaats waar gegevens bewaard worden op een computer.

de inhoud – hier: Informatie die klopt, die waar is.

de inschatting – De voorspelling.

kunstmatig – Door mensen gemaakt, niet natuurlijk.

de sensor – Een gevoelig apparaat dat signalen opvangt. De sensor van een auto voelt bijvoorbeeld wanneer de auto te dicht in de buurt komt van een andere auto. Dan gaat hij piepen.

voorprogrammeren – Een apparaat van tevoren instellen.